

احتمال انتقال موقت حریری به پاریس

پاریس تلاش می‌کند در حل پرونده بازداشت سعد حریری، نخست‌وزیر لبنان به عربستان کمک کند و این پرونده در حال حاضر یکی از دغدغه‌های اصلی اداره کل امنیت خارجی فرانسه به ریاست «ژرمانی» سفیر سابق فرانسه در لبنان است. به گزارش ایسنا، به نوشته روزنامه فرامنطقه‌ای رأی‌الیوم، برخی منابع آگاه در پاریس اظهار داشتند فرانسه این روزها تلاش می‌کند به عربستان کمک کند، راه‌حلی برای مسئله بازداشت سعد حریری، نخست‌وزیر لبنان بیابد چرا که این پرونده به شکلی خطرناک چهره عربستان را در جامعه بین‌الملل مخدوش کرده و عربستان را به عنوان کشوری جلوه می‌دهد که توافق‌های بین‌المللی درباره هیئت‌های دیپلماتیک و سفر مسئولان عالی‌رتبه کشورها را نقض می‌کند.

حرکت عربستان بر لبه آشوب

مهدی مطهر نیا، تحلیلگر مسائل بین‌الملل: عربستان به حرکت ضد تهران در منطقه تبدیل شده است؛ به بیان دیگر عربستان در منطق گذار درونی خود در پی بازآفرینی قدرت بیرونی در جهت تهاجمی سیاست‌های خویش در حوزه داخلی و بهر بهر داری از همه‌جای خارجی علیه تهران برای جذب پشتیبانی‌های فرامنطقه‌ای در دوران گذار نظم بین‌المللی به یک نظام جدید است؛ بدین ترتیب عربستان در عین حالی که تلاش می‌کند با توجه به پیش‌بینی‌های مورنظر در جهت گریزناپذیر بودن اصلاحات درونی با جهت‌گیری پیش‌دستی در درون و روی کار آمدن محمد بن سلمان به عنوان پادشاه در دوران ولیعهدی او به گونه‌ای پروژه زنده‌شاهد هستیم که عربستان در ماه‌های اخیر راهی بسیار طولانی را به سرعت در جهت ایجاد اصلاح در درون پیموده است و با توجه به جایگاه ریاض در هجمه بیرونی توانسته است، ستون‌های اصلاحات درونی خود را محکم و بهینه‌تر رودر روی با هجمه بیرونی ایران هر گونه حرکت ضد ریاض را در نقل و انتقال قدرت با عملیات پیش‌دستانه کنترل کند بنابراین پیش‌دستی در درون و فضاسازی تهاجمی در بیرون، دو بعد تکمیلی در حرکت ریاض برای نقل و انتقال قدرت و اهمیت دادن به الگوی آرستوکراسی مدرن عربستان پس از روی کار آمدن محمد بن سلمان به عنوان یک الگوی حکمرانی مطلوب است که عربستان را در قیاس با الگوی ترکیه که الگوی اسلام متعادل است و الگوی تهران که الگوی اسلام انقلابی است در وضعیتی فرادستی قرار داده تا با الگوی حکمرانی مطلوب تلفیقی از میانه‌روی و اصلاح‌طلبی انقلابی را از خود بروز دهد و بدین ترتیب بتواند بحران‌های داخلی را پشت سر گذاشته و با تهاجم بیرونی نسبت

وزیر خارجه انگلیس با بسته پیشنهادی به تهران می‌رود

«هریس جاسون»، وزیر امور خارجه بریتانیا که این روزها به دلیل اظهاراتش درباره یک زندانی ایرانی - بریتانیایی با موجی از انتقادهای داخلی مواجه شده، قرار است اواخر سال جاری میلادی با یک بسته حاوی پیشنهادهایی برای بهبود رابطه بریتانیا و جمهوری اسلامی ایران به تهران سفر کند. به گزارش عصر ایران، روزنامه گاردین بریتانیا با اعلام این خبر نوشت: موضوع آزادی «نازنین زاغری را تکلیف»، شهروند بریتانیایی ایرانی تبار که از سوی دستگاه قضایی ایران با اتهام‌های امنیتی به پنج سال زندان محکوم شده، احتمالاً یکی از موارد این بسته پیشنهادی خواهد بود. با این حال بنا به گزارش گاردین، مقامات جمهوری اسلامی ایران خواسته‌اند از بسته پیشنهادی بریتانیا پیش از سفر جاسون به تهران مطلع شوند، تا این طور برداشت نشود که بسته پیشنهادی در ازای آزادی نازنین زاغری ارائه شده است.

اخبار بین‌الملل

شیخ «علی سلمان» به اتهام جاسوسی برای قطر محاکمه می‌شود

دادستان کل بحرین از محاکمه شیخ «علی سلمان» دبیر کل جمعیت ملی - اسلامی (الوفاق) و دو تن دیگر از اعضای این جمعیت به اتهام جاسوسی برای قطر خبر داد. به گزارش گروه بین‌الملل خبرگزاری فارس، «محمد حمادی»، دادستان کل بحرین گفت که به دستور دادستان عمومی بحرین پرونده جدید شیخ علی سلمان و دو تن از اعضای جمعیت الوفاق به نام‌های شیخ «حسن سلطان» و «علی الاسود» به اتهام جاسوسی برای قطر با هدف سرنگونی نظام حاکم بحرین به دادستانی جنایی بحرین ارجاع داده شده و جلسه محاکمه آنان در تاریخ ۲۷ نوامبر (ششم آذر) برگزار خواهد شد. شیخ «علی سلمان»، دبیر کل جمعیت الوفاق هم‌اکنون سومین سال از محکومیت چهارساله خود را در حبس سپری می‌کند.

پیروز مجتهدزاده: آل سعود در مبارزه‌های

ضد شیعه خود اقدام استیژی و قتل عام غیر نظامیان را در شرایط بی‌سابقه‌ای به حداکثر رسانده است؛ اما آنچه سبب می‌شود جهان آن گونه که باید و شاید این وضعیت انسان‌ستیزی را محکوم نکند به این دلیل است که عربستان موفق شد با کمک دیوید کارمون، نخست‌وزیر سابق بریتانیا پست مدیرعاملی کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل متحد را برای خود خریداری کند و در اختیار شاهزاده سعودی قرار دهد. از طرف دیگر مناسبات گسترش یافته عربستان سعودی با رژیم تل آویو و ایالات متحده آمریکا به ویژه در دوران ریاست جمهوری ترامپ شرایطی به وجود آورده است که اجازه شکل‌گیری ائتلاف‌های گسترده نسبت به این جنایات نژادپرستانه آل سعود را نمی‌دهد. وضعیت سیاسی موجود، یعنی حمایت‌های گسترده آمریکا و اسرائیل از جنایت‌های ملک سلمان نژادپرست سبب شده است جهان آن گونه که باید و شاید مسئولیت‌های سنگین خود را در برابر انسان و انسانیت بروز و ظهور ندهد. علت این مسئله کاملاً روشن است؛ این وضعیت سبب شده آل سعود آن چنان در راه انسان‌ستیزی و تروریسم پست مدرن تشویق شود که علاوه بر قتل عام غیر نظامیان شیعه در یمن، سوریه و عراق اقدامات خود را به انسان‌ربایی تسری دهد و مشاهده می‌شود آل سعود در وضعیت جدیدی که پیگیری می‌کند جسارت خود را تا آنجا گسترش داده که نخست‌وزیر لبنان را احضار می‌کند و سعد حریری بعد از احضار شدن و طرح مواضعی که مورد نظر ملک سلمان است، در پایتخت سعودی گروگان گرفت می‌شود. اکنون دنیا در این زمینه حتی پرسش‌های لازم را مطرح نمی‌کند که این چه وضعیتی است که آل سعود به خود اجازه می‌دهد سران کشورهای دیگر را احضار کند و بعد هم نایدید شوند؟ در این شرایط پرسش این است که چرا قتل‌عام و کشتارهای جمعی غیر نظامیان یمن مورد اعتراض جهانی قرار نمی‌گیرد؟ وضعیت موجود بسیار خطرناک و هشدار دهنده است؛ به طوری که احتمال وقوع قتل‌عام‌ها، کشتارها و جنگی فراگیر در منطقه خاور میانه وجود دارد. از آنجایی که آل سعود یک رژیم ضد شیعه نژادپرست است، ایران هم بزرگ‌ترین کشور شیعی دنیا محسوب می‌شود؛ بنابراین چیزی که علیه جهان شیعی

سکوت جهانی در برابر جنایت‌های ضد بشری عربستان

ایران که بزرگ‌ترین کشور شیعه است، وارد کند تا بتواند زمینه بی‌توجهی دنیای بشری نسبت به سر نوشت غیر نظامیان شیعه در یمن، عراق و سوریه را فراهم و افکار آنان را منحرف کند. ایران باید در برابر سیاست‌های توطئه‌آمیز عربستان به سیاست و رویکرد دهای کنونی خود همانند گذشته ادامه دهد؛ به این معنا که باید از آمادگی لازم برای مقابله با هر نوع اتفاق و رویدادی برخوردار باشد؛ همچنین باید مطالعات و بررسی دقیق‌تر و منظم‌تری در این رابطه صورت گیرد. از طرف دیگر از اقدامات نمایشی تحریک‌آمیز که به زبان کشور تمام خواهد شد، جلوگیری کند و تنها به بی‌گناهی و بی‌پناهی اقلیت شیعه در یمن، عراق و سوریه بپردازد و این ظلم و تعدی نژادپرستانه را برای جهانناک تشریح کند. در واقع توجه آنان را به این وضعیت خطرناک و تهدیدآمیز برای صلح و آرامش مردم منطقه و جهان جلب کند و در این راستا باید همان سیاستی را پیگیری کند که در طول تاریخ توسط مظلومان دنبال

عربستان سعودی به عنوان

بزرگ‌ترین دشمن شیعه تلاش می‌کند مسئولیت تمامی حوادث را متوجه ایران سازد و از طرف دیگر ظلم و تعدی خود را در باره تهران توجیه کند

و آینده وحشتناکی را برای سر نوشت بشریت در منطقه خاور میانه رقم می‌زند. مهم‌ترین بخش این مسئله این است که دنیا به نژادپرستی‌های ضد شیعه شخص پادشاه سعودی توجهی نکند. در حقیقت وضعیت پدید آمده شباهت زیادی به شرایط ضد یهودی دوران هیتلر و آلمان نازی دارد؛ منتهی در این شرایط شیعه همیشه در کشورهای منطقه خاور میانه به جز ایران و عراق در اقلیت بوده است. لاجرم آل سعود برای اینکه دنیا به ظلم و جنایات نژادپرستانه این کشور توجه نکند، می‌کوشد اتهام‌های زیادی را به

واکنش‌های ایدئولوژیک و شتاب‌زده و احساسی در سطح رسانه‌ای؛

سوم، مشغول کردن عربستان در میدان‌های مختلف سیاسی، اقتصادی، حقوقی و اجتماعی؛ به خصوص از مسیر دیپلماسی عمومی و همکاری با سازمان‌های مردم‌نهاد بین‌المللی، تحریک اذهان عمومی آمریکا برای در خصوص نقش عربستان در انفجار برج‌های دوقلو در ۱۱ سپتامبر و ایجاد درگیری‌های پرسروصدا حقوقی بر اساس قانون جاساست، تحریک و پشتیبانی شکایت احتمالی دولت لبنان از حصر نخست‌وزیر لبنان در شورای امنیت، تحریک اذهان عمومی جهانی در خصوص وقایع یمن و رویدادهای غیر دموکراتیک داخلی و اقلیت‌های مذهبی؛

چهارم، تلاش برای جلوگیری از هرگونه اقدام نسنجیده متحدان استراتژیک منطقه‌ای که می‌تواند منجر به سوءاستفاده عربستان در سطح بین‌المللی شود. عربستان به شدت از این اقدامات برای لایوشانی اقدامات اصلی خود بهره‌برداری می‌کند. این کشور حتی از رویدادهای داخلی خود نظیر دستگیری شاهزاده‌های سعودی برای سایه‌انداختن بر بازداشت سعدالحریری، نخست‌وزیر لبنان بهره می‌برد. واکنش اخیر دبیر کل حزب‌الله لبنان در این زمینه بسیار هوشمندانه بود؛

پنجم، تخریب پنهان هر حرکت سیاسی، نظامی و اقتصادی که عربستان در سطح منطقه انجام می‌دهد و هم‌زمان رعایت عرف دیپلماتیک در تعامل‌های بین‌المللی؛ ششم، توسعه روابط سیاسی و اقتصادی با قدرتهای جهانی که امکان تعامل با آنان بر اساس اصول نظام امکان‌پذیر است؛ البته همواره میزان تعامل‌های عربستان بیشتر خواهد بود؛ لیکن یک سهم کوچک هم به ایران امکان چانه‌زنی‌های بیشتر را می‌دهد؛ هفتم، زمین‌گیر کردن عربستان در هر نزاع منطقه‌ای ممکن از طریق برنامه‌های اطلاعاتی، امنیتی و نظامی. تخریب و تحقیر عملی چهره نظامی و امنیتی این کشور در سطح ملی و بین‌المللی؛

استفاده حداکثری از پارامترهای شخصیتی و لیعهد عربستان، خصوصیات ساختاری سعودی، مشکلات داخلی و کاستی‌های بنیادین نظام سعودی. جهت جلوگیری از هر ماجراجویی حکومت سعودی لازم است ابزارهایی برای خفه کردن هر بحران احتمالی در نطفه در نظر گرفته شود.

بین‌المللی و احتمالاً تلاش مستمر برای تغییر نظام سیاسی کشور با تضعیف و محدود کردن شدید آن و از کار انداختن متحدان منطقه‌ای ایران نظیر حزب‌الله لبنان. در دستور کار سعودی قرار دارد، هدفی که به لحاظ وسعت، عربستان را به شدت وابسته به شرکای کلیدی می‌کند که ممکن است هر لحظه برای منافعشان تغییر مذهب دهند.

در نهایت زمان دستیابی به وجه راهبردی چهارم فرارسیده است. در موقعیت‌های مختلف در روابط میان کشورهای رقیب، فرصت‌های متعددی برای امتیاز گرفتن از طرف مقابل پیش می‌آید؛ اما محدودیت منابع سیاسی، اقتصادی و عملیاتی، ما را ناچار می‌کند تنها محتاطانه دست‌زد فرصت‌هایی با بیشترین امتیاز ممکن و کمترین منابع لازم بگذاریم؛ همچنین ممکن است تهدیدهایی در پوشش فرصت، هوشمندانه فراروی ما قرار گیرد که باید از آن‌ها بر حذر بود.

گاهی هم لازم است فرصت‌هایی را خیلی آسان به عربستان پاس بدهیم تا این غول بی‌مهار را گاهی سرمست و گاهی خشمگین‌تر کند. عربستان به‌وفور نشان داده که استعداد گرفتار شدن در چنین چالش‌هایی را دارد.

چنانچه این چهار وجه راهبردی، گرد هم آیند، عملاً راهبرد کلان ما در برابر عربستان شکل خواهد گرفت. مار زنگی خصوصیت بی‌ظنری دارد: دم پر سروصدایی که طعمه را گمراه می‌کند و سر و نیش زهر آگینی که درست پشت سر قربانی آماده و وارد کردن یک ضربه مرگبار است و بعد اندکی صوری به هر هدفی را برای ما مقدر می‌سازد، تمرکز به خود می‌پیچد، زهر را بیشتر در بدن خود می‌پوشد. اکنون که عربستان در اسناد ویکی لیکس، رسماً ایران را سر مار می‌داند و خواستار قطع شدن آن است، شاید نباید ناامید شود. به نظر می‌رسد ضمن حفظ تمام آمادگی‌های نظامی و امنیتی، اقدامات زیر می‌توانند مؤثر باشند:

اول، حفظ آرامش، اتحاد، ثبات نظر و رفتار مقتدرانه یکپارچه در تمام سطوح و ارکان نظام در مقابل هر گونه رفتار عربستان؛ دوم، توجه حداکثری به منافع و مصالح ملی به جای

از گذشته، داشتن نگاه به آینده و تصمیم‌گیری بر اساس مقتضیات زمان حال است.

توازن قدرت دو کشور از دوره پهلوی دوم تا امروز به شدت متغیر بوده است؛ از همکاری مستقیم سعودی با صدام و کشتار حجاج تا حمله به سفارت و کنسولگری عربستان در ایران که البته این مورد آخر در زمان بسیار بدی رخ داد. با توجه به رفتارهای سنجیده معاصر نظام به نظر می‌رسد در سه‌های لازم را از گذشته روابط گرفتاریم؛ اما مسئله اصلی در تصویر ما از آینده و درک ما از مقتضیات زمان حال است. آینده بدون وجود کشور عربستان قابل تصور نیست؛ اما آینده‌ای با ایران مسلط متصور است. آینده‌ای بدون نزاع فرقه‌ای قابل تصور است و البته خاور میانه‌ای آرام با همکاری‌های منطقه‌ای در ذهن می‌گنجد؛ همچنین به نظر می‌رسد امنیت و اقتصاد مهم‌ترین سرفصل‌ها در دستور کار فعلی نظام هستند.

وجه راهبردی سوم، تعیین هدف ما در این نزاع و پیش‌بینی اهداف عربستان است. قطعاً هدف ما نمی‌تواند براندازی نظام سعودی باشد؛ چون این تحویلی درون‌زا و در اختیار مردم این کشور است. شاید هدف اولیه، مهار رفتار خصمانه بی‌حدومرز، هدف میان‌مدت، بی‌اعتبار کردن سیاست‌های حکومت سعودی و هدف بلندمدت، ناچار کردن این حکومت به تغییر رویکرد کلان در خصوص تعاملات منطقه‌ای جهانی باشد.

آنچه دستیابی به هر هدفی را برای ما مقدر می‌سازد، تمرکز بر هدف است. قطعاً متناسب با رویدادها و پیش‌آمدها، گاهی ناچار خواهیم بود از پیگیری مستقیم اهداف فاصله بگیریم؛ اما هرگز نباید تمرکز بر هدف اصلی را حتی با تغییر دولت‌ها و سران قوا و مقامات کشوری و لشکری از دست بدهیم، استنباهی اقداماتی زیاد در تکتب شده‌ایم.

اما هدف عربستان چیست؟ اسناد ویکی لیکس از دوران ملک عبدالله و سخنان بن سلمان و سایر مقامات عربستان نشان می‌دهد، کشاندن جنگ به ایران، ایجاد فشار فراتر

با عربستان چه باید کرد؟

محمد اکوچکیان: این روزها خبر استعفای ناگهانی و خارج از عرف سعد حریری، دستگیری شاهزاده‌های سعودی و اتهام موشکی علیه ایران، تیتراژ اول رسانه‌های خاور میانه و جهان است. جالب است که همه این اتفاق‌ها در روز متوالی رخ می‌دهد و فصل مشترک تمام آن‌ها تقابل عربستان و ایران است. شکی نیست که این فصل جدید به صورت جدی بر آینده سیاسی و اجتماعی دو نظام پر قدرت منطقه تأثیر خواهد داشت. بدون آنکه بخواهیم تحلیلی مشابه سایر رسانه‌ها ارائه کنیم، فقط به دنبال پاسخ یک پرسش خواهیم بود: با عربستان چه باید کرد؟

اصولاً برای پاسخ به چنین پرسشی، نیازمند در اختیار گرفتن یک راهبرد چندوجهی هستیم؛ وجه اول، داشتن یک نمای نسبتاً کامل از شرایط محیط رقابت مشترک ما و عربستان در منطقه است.

با ورود روسیه به جنگ سوریه، گردش محسوس سیاست ترکیه و نهایتاً موفقیت‌های گسترده میدانی نیروهای سوریه، ایرانی و حزب‌الله، به نظر می‌رسد وقایع سوریه در حال نزدیک شدن به روزهای پایانی خود است. فشار اسد در حکومت باقی‌مانده و بخش‌های اصلی کشور را در اختیار دارد. داعش تقریباً حاکمیت خود را از دست داده است. نیروهای